

Husnija Kamberović

RASPRAVE O BOSANSKIM GRANICAMA 1946. GODINE

Polazeći od konstatacije da pojam "avnojevske granice" nema svoju preciznu teritorijalnu operacionalizaciju, autor ukazuje na brojne rasprave koje su vodene oko bosanskih granica 1946. godine, i na kraju zaključuje kako one nisu rezultirale sporazumnim utvrđivanjem granica, pa su neki susjedi smatrali bosanske granice spornim dugo vremena nakon završetka Drugog svjetskog rata.

Bez obzira na brojne dileme koje su bile prisutne u komunističkom i partizanskom pokretu tijekom Drugog svjetskog rata u vezi sa položajem u jugoslavenskoj federaciji, Bosna i Hercegovina je od konca 1943. bila posve ravnopravna članica jugoslavenske federacije, ali je često trpila atake na svoje granice. Na sjednici Predsjedništva AVNOJ-a 24. februara 1945. godine Mile Perunčić, sekretar Predsjedništva AVNOJ-a, govoreći o broju vijećnika AVNOJ-a iz pojedinih republika, kazao je kako je Bosna i Hercegovina definirana "u granicama određenim Berlinskim ugovorom", Hrvatska "u granicama bivše Savske banovine sa 13 srezova bivše Primorske banovine i Dubrovačkim srezom iz bivše Zetske banovine", Srbija "u granicama pre Balkanskog rata sa srezovima uzetim od Bugarske Versajskim mirom", a Crna Gora "u granicama pre Balkanskog rata sa Beranskim i Kotorskim srezom i Plavom i Gusinjem". U posljednje su vrijeme rasprave o granicama općenito veoma učestale. U vezi sa bosanskim granicama isticalo se kako je ona nakon 1945. izgubila neke teritorije, pri čemu se obično navodi nepoznanica oko načina na koji je ona izgubila izbočinu kod Sutorine i time izlaz na Bokokotorski zaljev. Od nedavno se počinje raspravljati i o bosanskim granicama sa Hrvatskom na planini Plješevici. Većina ovih rasprava, međutim, nema znanstveni karakter i ne zasniva se na arhivskoj građi. Sačuvana i trenutno dostupna arhivska građa omogućava da se ovaj problem malo bolje osvijetli, ali ne i u cijelosti riješi.

1. Zakonodavni rad Predsjedništva AVNOJ-a i Pedsjedništva Privremene Narodne skupštine DFJ (19. novembar 1944. - 27. oktobar 1945), Beograd, s.a. str. 58.

Činjenica je da granice unutar jugoslavenske federacije među pojedinim članicama nisu bile definitivno riješene, te da su one bile uzrokom brojnim i ponekad veoma oštrim raspravama u razdoblju nakon Drugog svjetskog rata. Članom 12. Ustava FNRJ iz 1946. bilo je predviđeno teritorijalno razgraničenje među republikama. U raspisu što ga je savezna Vlada 15. maja 1946. uputila svim republičkim vladama "iako pomenuto razgraničenje nije vezano za rok, ipak je potrebno što pre izvršiti eventualne korekcije, jer će se na taj način otkloniti nesporazumi i eventualni sporovi". Savezna je Vlada tražila da prijedlozi za izmjenu granica "moraju biti detaljno obrazloženi sadržavajući u sebi nacionalni sastav traženog mesta, njegovu ekonomsku povezanost i motive zašto se traži promena"². Iz prijedloga pojedinih republika koje smo mi uspjeli pronaći u arhivskoj građi uočljivo je da su svi prijedlozi imali jako izražen nacionalni motiv, a ekonomska se povezanost pojavljuje samo kao nužna dekoracija, mada je ponekad i saobraćajna povezanost bila veoma važan faktor u određivanju granica.

Prije nego je savezna Vlada uputila raspis o prikupljanju prijedloga za izmjenu republičkih granica, seljaci sela Kruševo na rijeci Pivi su podnijeli zahtjev za odvajanjem od Crne Gore i pripajanje Bosni i Hercegovini. Ovi seljaci (10 porodica sa 50 članova) su 4. marta 1946. podnijeli zahtjev mjesnom narodnom odboru Mratinje, srez Šavnik u Crnoj Gori, da se izdvoje iz Crne Gore. Ovaj je njihov zahtjev prosljedjen Vladi Crne Gore, a oni su se 9. marta 1946. obratili sa istim zahtjevom i sreskom narodnom odboru Foča. Selo Kruševo je, inače, naseljeno Crnogorcima 1882. i čitavo je vrijeme bilo u sastavu Bosne i Hercegovine. Iznad Kruševa, na Vučevu, bilo je također pet obitelji sa 29 članova koje su se tu naselile 1919. i čitav taj prostor je bio u sastavu BiH sve do 1941. godine. U molbi oni ističu kako im je sjedište sreza u Šavniku daleko "a brda, planine i veliki snegovi sprečavaju svaki saobraćaj, te ni pješak kroz dva tri mjeseca zimi tuda ne može, a puteva nemamo samo koze kuda idu". Okružni narodni odbor u Sarajevu je 11. juna 1946. podržao ovaj zahtjev seljaka Kruševa uz napomenu da se vjerovalo kako je ovaj prostor, zapravo, zabunom iza Drugog svjetskog rata bio priključen Crnoj Gori. Naime, "Uredbom o određivanju područja narodnih odbora" od 27. augusta 1945. bilo je predviđeno da granica između sreza Foča i Crne Gore prema srezu Šavnik ide granicom katastarske općine Hum, što znači lijevom obalom rijeke Pive, tako da sva teritorija s lijeve strane Pive pripada srezu Foča (tj. Bosni i Hercegovini), a s desne strane sreza Šavnik (tj. Crnoj Gori). Budući da se selo Kruševo nalazi s lijeve strane rijeke Pive znači da je ono po "Uredbi" od 27. augusta sastavni dio Bosne i Hercegovine. Nije poznato da li je u pitanju samo zabuna ili nešto drugo, ali je činjenica da je na tom dijelu historijska granica Bosne bila ugrožena. Tek 1949. sela Kruševo i Vučevo su zvanično vraćena Bosni i Hercegovini³. Mada je Hercegovački narodni odbor 4. juna 1946. pisao da nema potrebe za izmjenom granica sa susjed-

² Arhiv Jugoslavije (dalje AJ), 50 - 33 - 65, Vlada FNRJ - Vladi Narodne Republike BiH, 11. maja 1946.

³ Službeni list NR BiH, br. 43, 27. oktobra 1949.

nim republikama⁴, ipak je od Crne Gore traženo da se sela Krivi Do i Hadžićka Poljana odvoje od sreza Šavnik i priključe srezu Gacko. Ovaj prijedlog, što ga je na temelju zahtjeva seljaka iz Krivog Dola i Hadžićkih Poljana, Okružni odbor u Mostaru 13. avgusta 1946. dostavio Predsjedništvu Vlade BiH, savezna je Vlada iz Beograda poslala 26. septembra 1946. Vladi Crne Gore⁵. Nije nam poznato kako je završio ovaj prijedlog, niti smo u dostupnoj arhivskoj građi pronašli neku prepisku oko Kleka i Sutorine.

Osim sa Crnom Gorom, i bosanska granica prema Srbiji je odmah nakon Drugog svjetskog rata dovodena u pitanje. Od marta 1945. konstantno su se iz Srbije postavljali zahtjevi da se sela Mokronoge, Ustibar, Medurječje, Mioče, Kula, Bulanovići, Knjeginja, Trnavci, Plana, Laništa, Oskoruša, Ravno, Dubac, Bijelo Brdo, Rijeka, Cigla i Štrpci odvoje iz sreza Višegrad (tj. Bosne i Hercegovine) i priključe srezu Priboj (tj. Srbiji). Vlada Srbije je 8. avgusta to i službeno tražila, ali je bosanska Vlada 4. septembra 1946. odgovorila "da je volja većine naroda da ostanu u sastavu S.N.O. Višegrad Narodne Republike Bosne i Hercegovine", te da takvo stanje treba ostati i nadalje⁶. Okružni narodni odbor u Tuzli je 30. jula 1946. dostavio Predsjedništvu Vlade BiH prijedlog da se u pogledu sporova oko granice sa Srbijom na rijeci Drini, a u vezi sa zemljišnim sporovima (adama) na toj rijeci, kao meritorna granica smatra matični tok rijeke Drine⁷. Problem sa drinskim adama je bio u tome što je Drina u svom donjem toku gotovo svake godine mijenjala svoje korito, pa su ade zbog toga dolazile "sad na lijevu sad na desnu obalu". Bosna i Hercegovina i Srbija su formirale zajedničku komisiju od predstavnika pograničnih sreskih odbora da riješe ovo pitanje zemljišnih sporova u pograničnoj zoni, ali ona nije mogla donijeti nikakve zaključke⁸.

Najviše problema je Bosna i Hercegovina imala sa granicom prema Hrvatskoj. Na prijedlog Okružnog odbora u Travniku 15. juna 1946. sela Vinica i Donja Prisika koja su bila u sastavu Bosne i Hercegovine (srez Duvno), trebala su biti priključena Hrvatskoj (kotaru Imotski). "Po nacionalnosti stanovništvo Vinice je Hrvatsko, a po načinu života i običajima bliže Dalmatincima nego Bosancima. Također je želja većine stanovništva da se pripoji Dalmaciji". Po ovom prijedlogu "granica između naše (BiH) i susjedne (Hrvatske) Republike išla bi od Zavelima (tromeda srezova Duvno, Imotski, Posušje) preko Viničke strane do granice između Gornje i Donje Prisike (Gornja Prisika bi ostala u srezu Duvno, a Donja pripala Dalmaciji)"⁹.

4 Arhiv Bosne i Hercegovine (dalje ABiH), fond Vlada BiH (dalje VLBiH), k. 10, br. 5855/46.

5 AJ - 50 - 33 - 65, Vlada FN RJ - Vladi Narodne Republike Crne Gore, 26. septembar 1946.; ABiH, VLBiH, k. 9, br. 5092/46, Hercegovački okružni narodni odbor - Predsjedništvu Vlade BiH, 13. august 1946. godine.

6 ABiH, VLBiH, k. 12, br. 7755/46, Predsjedništvu Vlade BiH - Predsjedništvu Vlade Srbije, 4. septembar 1946.

7 ABiH, VLBiH, k. 9, br. 5092/46, Okružni narodni odbor Tuzla - Predsjedništvu Vlade BiH, Razgraničenje sa Narodnom Republikom Srbijom, 30. jula 1946.

8 AJ - 50 - 33 - 65, Vlada Srbije - Vladi FN RJ, 18. juna 1948.

9 ABiH, VLBiH, k. 9, br. 5092/46, Okružni narodni odbor Travnik - Predsjedništvu Vlade BiH, Teritorijalno razgraničenje sa Narodnom Republikom Hrvatskom, 15. juna 1946.

Bilo je sporova duž čitave granice sa Hrvatskom od Vinice do planine Plješivice. Vlada Bosne i Hercegovine je 20. augusta 1946. tražila da zaseoci Drenovac, Ševina Poljana i Gornji Tiškovac sa lijeve strane rijeke Butižnice, te Vaganj pripoje Bosni i Hercegovini (srezu Bosansko Grahovo) jer "ta područja od ličkog zaleda odvajaju visoke šume Kočina Kosa i Jelovi Tavani, te su geografski, komunikaciono i privredno vezani za srez Bosansko Grahovo, a i svi su, osim Vagnja, već u toku narodnooslobodilačke borbe bili u sastavu ovoga sreza"¹⁰. Bosanska je Vlada također tražila da selo Begluci, koje je ranije bilo u sastavu BiH, a iza rata je ušlo u sastav sreza Donji Lapac (Hrvatska) bude vraćeno Bosni (u srez Drvar). Budući da su sela Kaldрма i Dugo Polje sa zaseokom Podjenske Torine, koja su u sastavu Hrvatske, uvučena kao klin u teritorij Bosne i Hercegovine i ekonomski i saobraćajno integrirana u BiH, bosanska je Vlada tražila da ona i u političko-teritorijalnom smislu postanu dio Bosne i Hercegovine. Hrvatska je, pak, tražila ispravku granice na području Kestenovca (Kestenovac, Bosanski Štrbci i Seoce) i Tiškovca (Drenovac i Lički Tiškovac) zahtijevajući da se ta naselja izdvoje iz sastava Bosne i Hercegovine i pripoje Hrvatskoj. Doista, ova su naselja 1952. i ušla u sastav Republike Hrvatske¹¹.

Najžučnije rasprave su vođene oko granice na planini Plješivici. Okružni odbor u Bihaću u svom je prijedlogu za određivanje granice između Hrvatske i Bosne i Hercegovine, dostavljenom 3. jula 1946. Predsjedništvu Vlade Bosne i Hercegovine, konstatirao kako je granica između dviju republika određena Zakonom o teritorijalnoj podjeli BiH na okruge, srezove i područja mjesnih odbora, i na tom Zakonu zasnovane Uredbe Vlade BiH iz avgusta 1945, ali "u odnosu na masiv Plješivica ova granica nije utvrđena i radi toga su nastali nesporazumi. Ovo tim prije, što u pomenutoj Uredbi postoji nejasnost, jer se u granici Bihaćkog sreza ne vidi Baljevac, dok se kod određivanja sjedišta mjesnih područja navodi da Baljevac pripada katastarskoj opštini Zavalje, tj. srezu Bihać. Međutim, u praksi Baljevac pripada Sreskom N.O. Bihać, dok Meljinovac Kotarskom narodnom odboru Donji Lapac"¹². Zbog te je nepreciznosti na terenu dolazilo do nesuglasica jer su pojedina sela sa bosanske strane sjekla šumu na Plješivici koja je bila u granicama Hrvatske (radi se o selima Kestenovac, Bušević, Bosanski Štrbci, Lohovo, Lohovska Brda, Seoce, Veliki Skočaj, Mali Skočaj, Medudražje, Golubić, Sokolac, Dobrenica, Zavalje, Vučijak, Veliki i Mali Baljevac, Žegar, Vedro Polje, Papari, Muslići, Kamenica, Klokot, Izačić, Vikića selo, Vrsta, Turija, M. Gata, S. Gata, Bugar i Mala Peć)¹³. Argumenti koje je hrvatska strana iznosila u odbranu svojih stavova po kojima su ti šumski kompleksi na Plješivici u granicama Hrvatske bili su

10 ABiH, VLBiH, k. 9, br. 5092/46, ONO Bihać - Predsjedništvu Vlade BiH, 6. august 1946; Isto, Predsjedništvo Vlade BiH - Predsjedništvu Vlade FNRI, Predlog teritorijalnog razgraničenja sa republikama, 20. august 1946.

11 *Službeni list NR BiH*, br. 13, 20. 5. 1952.

12 ABiH, VLBH, k. 9, br. 5092/46, ONO Bihać - Predsjedništvu Vlade BiH, Prijedlog za određivanje granice između N.R. Hrvatske i N.R. Bosne i Hercegovine, 3. jula 1946.

13 ABiH, VLBiH, k. 9, br. 5092/46, ONO Bihać - Predsjedništvu Vlade BiH, Potražnja drvnog materijala sa područja N.R. Hrvatske, 7. juni 1946.

ti, da su šume pripadale imovnoj općini u Otočcu. "Imovne općine de facto i de iure postoje. NDH je donijela tzv. zakonsku odredbu o prestanku imovnih općina, no ta zakonska odredba s obzirom na propise odluke AVNOJ-a od 21.XI 1944. je ništeta"¹⁴. Na jednom sastanku u Bihaću 13. juna 1946, kojem su prisustvovali Ante Duić u ime Hrvatske, te u ime Okružnog odbora u Bihaću Ilija Miljević, Enver Redžić, Meho Hadžiabdić i Mustafa Mehić, "nakon svestrano provedene diskusije" zaključeno je kako su katastarske općine Zavalje, Skočaj i Meljinovac dio Bosne i Hercegovine mada su "po starim pak granicama za vrijeme bivše Austro-Ugarske" one pripadale Hrvatskoj "pa prema tome i cjelokupno šumsko područje Plješevice. (...) Uspostavom bivših banovina za vrijeme stare Jugoslavije k.o. Zavalje, Skočaj i Meljinovac pripadali su teritoriji Bosne i Hercegovine". Na ovom je sastanku zaključeno "da bi bilo potrebno da se obrazuje komisija od predstavnika vlade NR Hrvatske i Vlade NR Bosne i Hercegovine koja će utvrditi graničnu liniju na masivu Plješevice"¹⁵. Nije nam poznato da li je jedna takva komisija doista i oformljena. Vlada Bosne i Hercegovine je 12. avgusta "uzela u postupak predmet koji se odnosi na Masiv Plješevice"¹⁶, ali nije jasno šta je to u stvarnosti i značilo. Hrvatska je Vlada isticala kako ima pravo na Plješevicu jer su ti prostori prije 1929. bili u sastavu Hrvatske. "Granice koje su postojale do 1929. bile su postulat prvenstveno ekonomskih prilika, dok granice ustanovljene 1929. godine, prema kojima su Bihaću pripojena mjesta: Vaganac, Petrovo selo Ličko, Baljevac, Zavalje, Skočaj i Meljinovac, plod su samo stranačkih natezanja i nezdravih političkih prilika. Da je tomu tako najbolji je dokaz činjenica da su odmah po oslobođenju Vaganac, Ličko Petrovo Selo i Meljinovac tražili otknuće od Bihaća i pripojenje natrag kotarevima Korenici odnosno Donjem Lapcu, kamo su vjekovima pripadali"¹⁷. Hrvatska je Vlada priznala da su Vaganac, Petrovo selo Ličko, Baljevac, Zavalje, Skočaj i Meljinovac 1929. pripojeni Bosni, ali je isticala da ni tada nije traženo da i šume tih katastarskih općina budu priključene Bosni, dakle, da se bosanska granica pomjeri više na zapad. Okrug Bihać je, međutim, 12. jula 1946. donio odluku da sve te sporne šume uđu u njen sastav i to na osnovu "izričitog i ličnog naredjenja Predsjednika N.V. za Bosnu i Hercegovinu od 6. juna 1946. godine" koji je naredio "da se postupi po Uredbi o teritorijalnoj podjeli područja Narodnih odbora u Bosni i Hercegovini od 27. augusta 1945. godine, prema kojoj Uredbi sporne šume sa područja k.o. Zavalje, Skočaj i Meljinovac pripadaju teritoriju Okruga Bihać"¹⁸, dakle Bosni i Hercegovini. Time je de facto granica pomjerena na liniju koju je Vlada BiH predlagala 20. augusta 1946, jer je "tako postavljena granica prirodna jer ide vijencem planine Plješevice. Dio pla-

14 ABiH, VLBiH, k. 13, br. 8495/46, Vlada Hrvatske - Okružnom narodnom odboru Bihać, Plješevičke šume - pripojene NRBiH, 14. kolovoza 1946.

15 ABiH, VLBiH, k. 9, br. 5092/46, Zapisnik sastavljen 13. juna 1946. u Uredu Okružnog narodnog odbora u Bihaću.

16 ABiH, VLBiH, k. 13, br. 7137/46.

17 ABiH, VLBiH, k. 13, br. 8495/46, Vlada Hrvatske - Okružnom narodnom odboru Bihać, Plješevičke šume - pripojene NRBiH, 14. kolovoza 1946.

18 ABiH, VLBiH, k. 13, br. 8495/46, Zapisnik sastavljen 4. septembra 1946. godine u Uredu Okružnog narodnog odbora u Bihaću.

nine Plješevice koji pada prema rijeci Uni pripao bi NR Bosni i Hercegovini, tako da bi pomenuta sela koja na tome dijelu planine Plješevice imaju svoja imanja i koja su upućena na šume radi snabdijevanja građevinskim materijalom i ogrijevnom drvetom, a čine jednu ekonomsku i geografsku cjelinu, pripala N.R. Bosni i Hercegovini Sreskom narodnom odboru Bihać¹⁹. Bosanska je vlada predlagala sljedeće izmjene granice: "Sadašnja granica trebalo bi da se ispravi na račun Narodne republike Hrvatske, tj. katastarske opštine Petrovo Selo pa bi granica išla od kote 1303 Beli Vrh, kotama 1142, 1082 do puta Baljevac - Ličko Petrovo Selo tj. do sada utvrđene granice (granice uspostavljene odlukom Okruga Bihać 12. jula, op. H.K.), Dosadašnja granica išla je istočnije od sada predložene. Katastarska opština Meljnovac sada pripada kotarskom narodnom odboru Donji Lapac NR Hrvatske, a trebalo bi da pripadne Sreskom narodnom odboru Bihać NR Bosne i Hercegovine. Granica u ovom slučaju išla bi od dosadašnje granice od kote 1567 Žestikovac, kotama 1622, 1610, 1612 na kotu 1514 Debeli Vrh pa dalje kotama 1244, 1498, 972, 671 gdje bi izlazila na dosadašnju granicu"²⁰.

Hrvatska se vlada suprotstavila odluci Okruga Bihać od 12. jula 1946, tražeći da se te šume ne mogu predati Bihaćkom okrugu "dok god pitanje postojanja imovnih općina ne bude likvidirano"²¹. Izgleda da je bosanska vlada popustila, budući da 19. septembra traži od Vlade Hrvatske "da se pomenutim selima dozvoli besplatno snabdijevanje građevinskim materijalom i ogrijevom u šumskom području planine Plješevice, dok se ne riješi pitanje teritorijalnog razgraničenja između naših republika"²². Ali, pitanje teritorijalnoga razgraničenja je tada ostalo neriješeno i hrvatska će ga vlada smatrati spornim dugo vremena nakon ovih rasprava.

Budući da "avnojevske granice" koncem Drugog svjetskog rata nisu imale preciznu teritorijalnu operacionalizaciju, već početkom 1946. su se počele voditi rasprave oko preciziranja tih granica. Savezna je Vlada potrebu da se granice što prije preciziraju opravdavala uvjerenjem da će se time "otkloniti nesporazumi i eventualni sporovi" među članicama Federacije. Rasprave su se temeljile na članu 12 Ustava FNRJ iz 1946. koji je predviđao teritorijalno razgraničenje. Bosna je imala dugu granicu i vodila je rasprave sa svim svojim susjedima (sa Crnom Gorom oko sela Kruševo, Vučevo, Hadžićka Poljana i Krivi Do; sa Srbijom oko brojnih sela u Višegradskom kotaru i drinskih ada; sa Hrvatskom oko sela Vinica, Prisika, duž

19 ABiH, VLBiH, k. 9, br. 5092/46, Vlada BiH - Vladi FNRJ, Prijedlog teritorijalnog razgraničenja sa republikama, 20.8.1946. godine.

20 ABiH, VLBiH, k.9, br. 5092/46, Vlada BiH - Vladi FNRJ, Predlog teritorijalnog razgraničenja sa republikama, 20. august 1946.

21 ABiH, VLBiH, k. 13, br. 8495/46, Vlada Hrvatske - Okružnom narodnom odboru Bihać, Plješevičke šume - pripojene NRBiH, 14. kolovoza 1946.

22 ABiH, VLBiH, k. 13, br. 8495/46, Vlada BiH - Predsjedniku Vlade Hrvatske, 19.9.1946.

čitave granice od Vinice do planine Plješivice, te posebno oko razgraničenja na planini Plješivici). Mada je Savezna Vlada tražila da prijedlozi koje pojedine republike ističu u vezi sa teritorijalnim razgraničenjem "moraju biti detaljno obrazloženi sadržavajući u sebi nacionalni sastav traženog mjesta, njegovu ekonomsku povezanost i motive zašto se to traži" iz arhivske građe je uočljivo da su svi prijedlozi imali jako izražen nacionalni motiv, a ekonomska se povezanost pojavljuje samo kao nužna dekoracija. Većina tih rasprava je, ipak, ostala neriješena 1946. godine, kada su te rasprave bile najžučnije, pa su ti problemi s vremena na vrijeme postajali aktualni i u narednim godinama.

S u m m a r y

DISCUSSIONS ON THE BOSNIAN BOARDERS IN THE YEAR 1946

The "Avnoj boarders" by the end of the World War II were not done precisely, as early as 1946 discussions on boarders were held. The Federal Government justified the need of the boarder determination in order "to eliminate some misunderstandings or possible conflicts" among the members of the Federation. The discussions were based on the article 12 of the Constitution of Federative People's Republic Yugoslavia, 1946, in favour of solution of the boarder question. Bosnia had a long boarder, discussing with all the neighbours (Monte Negro about the villages Kruševo, Vučevo, Hadžićka Poljana and Krivi Do; Serbia, a number of villages in the district of Višegrad and islands on the river Drina; with Croatia concerning the villages: Vinica, Prisika, along the boarder line of Vinica to the mountain Plješivica, particularly on the mountain itself). However, the Federal Government asked each of the republics to forward proposals concerning the boarders as "shōd be presented in details, a clear explanation with the national structure of a place in question, economic relations and motives, why it is asked for..." According the archival material all the proposals contained a strongly expressed national motive, while the economic relations appeared only as a mere decoration. Most of the discussions were left unsolved in 1946, when they were most ardent, so the mentioned problems, from time to time, became a reality in the coming years.